

Medicijntekorten, een groeiend probleem

Al enkele jaren worden medicijngebruikers steeds vaker geconfronteerd met tekorten aan medicijnen. De helft van de medicijngebruikers heeft hier mee te maken, en hun aantal stijgt. Veel gebruikte medicijnen zoals het slaapmiddel temazepam, maar ook middelen bij diabetes zijn dan enkele weken of zelfs maanden niet goed leverbaar. Hoe komt dit en wat kunt u hier zelf aan doen?

Tekorten aan medicijnen kennen veel verschillende oorzaken. Vaak is er een probleem met de productie van een medicijn. Bijvoorbeeld omdat een cruciale fabriek wordt getroffen door noodweer, zoals onlangs bij een fabrikant van infusen in de Verenigde Staten. Hierdoor krijgen Nederlandse ziekenhuizen een aantal maanden minder infuuszakken geleverd. Het maken van medicijnen bestaat vaak uit meerdere complexe chemische stappen, die ook nog eens in verschillende fabrieken plaatsvinden. Een kleine verstoring in planning of logistiek heeft dan een sneeuwbaaleffect.

Soms is ook de vraag naar een medicijn zo groot dat de fabrikant het niet kan bijbenen. Denk bijvoorbeeld aan de tekorten bij semaglutide (Ozempic®). De vraag naar dit middel voor diabetes en obesitas steeg zo snel dat de voorraden uitgeput raakten en er een wereldwijd tekort ontstond.

Wat merkt u van tekorten?

Meestal kunnen de apothekers de gevolgen van de tekorten wel verkleinen. U krijgt dan bijvoorbeeld een ander merk geleverd, met dezelfde kenmerken als uw vertrouwde medicijn. Meestal gaat zo'n omzetting zoals dat heet probleemloos. Merkt u toch een ander effect? Meld het dan bij de apotheek of bij het landelijk Meldpunt Medicijnen.

In andere gevallen krijgt u een andere sterkte. Dat kan betekenen dat u het medicijn op een andere manier moet gebruiken. Bijvoorbeeld twee tabletten van 10 mg in plaats van één tablet van 20 mg. U vindt de aanwijzingen altijd op het

etiket. Helaas leidt dit soms tot verwarring en fouten, soms zelfs met ernstige gevolgen. Twijfelt u hoe u het medicijn moet innemen? Vraag dit dan na bij uw apotheek.

Soms kan de apotheek uw medicijn uit het buitenland importeren. Hiervoor moet vooraf toestemming van de Inspectie gegeven zijn. Ook zijn de kosten voor middelen uit het buitenland vaak hoger en is er een langere levertijd. Zeker in de grensstreek kiezen mensen er soms voor om de medicijnen zelf uit het buitenland te halen. Houd er rekening mee dat uw dossier bij de eigen apotheek dan niet meer compleet is. De Nederlandse apotheek kan dan bijvoorbeeld niet controleren of de combinatie van medicijnen wel veilig is. Ook krijgt u van een buitenlandse apotheek geen Nederlandstalige bijsluiter.

Soms is er op geen enkele manier aan uw medicijn te komen. Het kan dan noodzakelijk zijn om over te stappen op een andere stof, of helemaal te stoppen met de medicatie. Dit was bijvoorbeeld het geval bij betahistine, een middel tegen duizeligheid. Gebruikers meldden bij ons Meldpunt Medicijnen dat ze hier zeer veel last van hebben ondervonden.

En wat kunt u zelf doen?

Een oplossing voor alle medicijntekorten is op korte termijn niet te verwachten. Productieproblemen zijn bijna onvermijdelijk in het complexe proces van medicijnen maken. Zorgverleners trekken steeds meer samen op bij tekorten en delen voorraden. Apothekers en hun medewerkers zijn dagelijks bezig

 #DvVM **6^e editie**

**Van medicijntekorten
naar medicatiezekerheid
9 januari 2025**

met het vinden van zo goed mogelijke oplossingen voor hun patiënten. U kunt zelf een steentje bijdragen door tijdig uw medicijnen te bestellen. Geef ook bij de apotheek aan wanneer u echt niet meer kan wachten. Let bij vervangende medicijnen altijd goed op de instructies op het etiket. En stel vragen als u twijfelt.

9 januari = Dag van Verantwoord Medicijngebruik

De zesde editie van de Dag van Verantwoord Medicijngebruik (#DvVM) staat in het teken van medicijntekorten. We brengen op die dag de resultaten van onze onderzoeken naar buiten. Wat vinden van patiënten van medicijntekorten en mogelijke oplossingen? Voor welke dilemma's staan apothekers en artsen? U kunt uw ervaringen met medicijnen, positief of negatief altijd melden via Meldpunt Medicijnen. Dat geldt ook voor uw ervaringen met wisselingen en medicijntekorten.

Wij zijn...

Het IVM, het Instituut Verantwoord Medicijngebruik. We geloven dat het kan, op een goede manier omgaan met medicijnen. Daar werken we al jaren aan. Artsen, apothekers, verpleegkundigen, verzorgenden en begeleiders werken met onze kennis. Voor een betere medicatieveiligheid. Voor u.

Door: Anke Lamboij, apotheker en sectorcoördinator Transparantie en Onderzoek IVM

meldpunt
medicijnen

